

2019-04-11

Utmaning gällande driften av arbetsmarknadsenhetens verksamhet

Arbetslivsresurs AR AB har i skrivelse inkommen den 11 september 2018 utmanat Alingsås kommun gällande driften av hela, alternativt delar av, arbetsmarknadsenhetens verksamhet. Utmaningen gäller driften av kartläggande, utredande och operativ verksamhet som tros kunna bedrivas med motsvarande eller bättre kvalitet som idag men till en lägre kostnad för Alingsås kommun.

I enlighet med "Tillämpningsanvisningar för utmaning i Alingsås kommun" (KS 26 november 2012 § 196) innebär utmaningsrätt en möjlighet att föra fram synpunkten till kommunen att

verksamhet som bedrivs av kommunen skulle kunna utföras av annan. En utmaning kan leda till att kommunen överväger extern drift av både vidare och smalare omfattning än utmaningen.

Kommunens handläggning av en inkommen utmaning regleras i tillämpningsföreskrifterna för utmaning i Alingsås kommun.

Enligt föreskrifterna ska den eller de nämnder som berörs av utmaningen besluta om underlag för beslut om utmaningen antas eller avslås. Inför kommunstyrelsens prövning av utmaningen ska kultur- och utbildningsnämnden därför i enlighet med tillämpningsföreskrifterna avge yttrande enligt följande frågeställningar:

- Består den utmanade verksamheten helt eller delvis av myndighetsutövning, strategiska ledningsfunktioner eller har den nära anknytning till sådana funktioner?
- Bedrivs den utmanade verksamheten redan i dagsläget helt eller delvis av upphandlad verksamhet?
- En beskrivning av personalkonsekvenser för verksamhetsområdet, nämnden och kommunen som helhet.
- Ett ekonomiskt underlag som beskriver kommunens nuvarande kostnad och intäkter för den utmanade verksamheten, där följande faktiska kostnader ingår som separata poster, avstämda med den centrala ekonomifunktionen: personal, lokaler, avskrivningskostnader, särskilda verksamhetskostnader av betydelse samt övriga kostnader. Intäkter ska specificeras och intäkter och bidrag ska delas upp på kommuninterna och externa.
- Bedömning av den totala ekonomiska effekten för kommunen. Effekter för mindre lönsamma verksamhetsdelar som inte omfattas av utmaningen ska vägas in.
- En beskrivning av kvalitén i den utmanade verksamheten så som den bedrivs för närvarande med de jämförelsetal som bedöms vara relevanta.
- Bedömning av den samlade effekten på kvaliteten för den utmanade verksamheten och kommunen som helhet vid extern drift.

Underlaget ska redogöra för de faktorer som talar för och emot att utmaningen ska antas.

Följande yttrande lämnas av förvaltningen med anledning av ovanstående frågeställningar:

Består den utmanade verksamheten helt eller delvis av myndighetsutövning, strategiska ledningsfunktioner eller har den nära anknytning till sådana funktioner?

Arbetsmarknadsenheten utövar ingen myndighetsutövning utan är en utförarverksamhet där delar av verksamheten har nära anknytning till socialnämndens myndighetsutövning inom ekonomiskt bistånd (4 kap. 4 § SoL) samt daglig sysselsättning (4 kap. 1 § SoL).

Övrig verksamhet har inte nära anknytning till myndighetsutövning utan består av insatser som utförs på beställning av bland annat arbetsförmedling.

Arbetsmarknadsenheten är idag organiserad under verksamheten Integration och Arbetsmarknad där verksamhetschef ingår i förvaltningens ledningsgrupp. Ett förvaltningsövergripande perspektiv där synergier och effektiviseringar med övriga verksamheter i förvaltningen finns för denna del.

Bedrivs den utmanade verksamheten redan i dagsläget helt eller delvis av upphandlad verksamhet?

I dagsläget finns ingen upphandlad verksamhet inom AME.

En beskrivning av personalkonsekvenser för verksamhetsområdet, nämnden och kommunen som helhet.

Det utmanande företaget uppger att de kan utföra hela eller delar av arbetsmarknadsenheten för en lägre kostnad än vad Alingsås kommun gör idag. Möjlig risk vid upphandlad aktör kan bli att personalresurser skulle behöva reduceras.

Personalen på arbetsmarknadsenheten utgörs idag av högutbildad med stor kompetens inom området och erbjuder ett brukarstöd som kan bli svårt att kvalitets säkra. Eftersom Arbetslivsresurs AR AB samarbetar med bemanningsföretag vilket kan medföra att kontinuiteten i personalgruppen minskar.

Arbetsmarknadsenheten arbetar i nära samarbete med kommunens näringsliv, vuxenutbildning och arbetsförmedling och har på detta sätt möjlighet att arbete mot kommunens egna kompetensförsörjning och bristyrken. Detta riskerar försvåras vid upphandling av extern aktör. Det väl upparbetade samarbetet med arbetsförmedlingen resulterar också i en intäkt då arbetsförmedlingen årligen köper platser och kartläggningar av kommunens verksamhet.

Konsekvenser - Kommunen i helhet

Arbetsmarknadsenhetens uppdrag utförs med ändamålet att förebygga ett utanförskap och bryta försörjningsstödsberoende. Arbetsmarknadsenhetens bredd, kunskap och lokala förankring riskerar att gå förlorad vid en utmanade verksamhets övertagande.

Konsekvenser - Nämnden

Nämndens möjlighet till ett helhetsperspektiv och synergier utifrån kommunfullmäktiges mål och uppdrag avseende praktikplatser, arbetsträningsplatser samt integration riskerar att öka kostnaderna på sikt om delar av AME lyfts ur nämndens verksamhet.

En direkt konsekvens av detta är att kompetensförsörjningen inom förvaltningen och därmed kvaliteten inom nämndens verksamhetsområden så som vuxenutbildning, yrkesprogram på gymnasiet, integrationsavdelningen och ungdomsverksamhet kan gå förlorad vid en splittring av AME.

Ett ekonomiskt underlag som beskriver kommunens nuvarande kostnad och intäkter för den utmanade verksamheten, där följande faktiska kostnader ingår som separata poster, avstämda med den centrala ekonomifunktionen: personal, lokaler, avskrivningskostnader, särskilda verksamhetskostnader av betydelse samt övriga kostnader. Intäkter ska specificeras och intäkter och bidrag ska delas upp på kommuninterna och externa.

Bedömning av den totala ekonomiska effekten för kommunen. Effekter för mindre lönsamma verksamhetsdelar som inte omfattas av utmaningen ska vägas in.

Arbetsmarknadsenhetens budgetram 2019 uppgår till 4,34 mkr. Detta är en minskning med ungefär 6 mkr enligt beslut i Kommunfullmäktige den 12 december 2018 § 226. Kultur och utbildningsförvaltningen har tillsammans med Kommunledningskontorets centrala ekonomiavdelning tagit fram ekonomiska underlag och granskat dessa.

Konto	Budget 2019
Försäljningsintäkter	1 083
Hyror och arrenden	-0
Bidrag	3 756
Försäljning av verksamhet/konsulter	0
Summa Verksamhetens intäkter	4 839
Personalkostnader	-6 604
Lokalhyror	-1 437
Köp av tjänster	-295
Övriga kostnader	-844
Summa Verksamhetens kostnader	-9 179
Nämndsbidrag	4 340
Summa Kommunbidrag	4 340
Summa Resultat	0

Kultur och utbildningsnämnden bedömer att årets budgetram kommer innebära ett underskott om 2 mkr för Arbetsmarknadsenheten under 2019. Enligt nämndens beslutade handlingsplan förväntas underskottet hanteras och verksamheten vara i balans 2020. Kommunens budgeterade kostnader framgår i den bifogade resultaträkningen där den största posten utgörs av personalkostnader. Inom personalkostnaderna har den största delen av handlingsplanen kostnadsreduceringar budgeterats.

I övrigt budgeteras lokalkostnader, förbrukningsmaterial och övriga kostnader. Nämndens externa intäkter förväntas uppgå till cirka 4,8 mkr där den huvudsakliga delen består i intäkter från Arbetsförmedlingen. Den externa medfinansieringen (4,8 mkr) samt kommunens egna finansiering (4,34 mkr) innebär en total omslutning för verksamheten på drygt 9 mkr. Därutöver tillkommer centrala resurser såsom arbetsledning, löneadministration och ekonomiadministration.

En ekonomisk effekt som nämnden ser med att AME drivs av extern part är att nämndens handlingsutrymme och möjlighet att vidta åtgärder för att inom nämndens totala omslutning nå en budget i balans minskar. Detta kan då i praktiken innebära eventuella besparingar inom andra verksamheter inom nämnden.

Arbetsförmedlingen står idag för nästan 50% av verksamhetens externa intäkter. Skulle arbetsmarknadsenheten drivas av extern aktör så riskerar denna intäkt falla bort och kan även i slutändan påverka verksamhetens kvalitet.

En beskrivning av kvalitén i den utmanade verksamheten så som den bedrivs för närvarande med de jämförelsetal som bedöms vara relevanta.

-

Bedömning av den samlade effekten på kvaliteten för den utmanade verksamheten och kommunen som helhet vid extern drift.

Arbetsmarknadsenheten drivs idag i nära samarbete med det lokala näringslivet, lokala arbetsförmedlingen och andra kommunala förvaltningar. Om verksamheten skulle drivas i extern regi riskerar den lokala förankringen, synergier med egna och övriga förvaltningar minska.

Arbetet med lokala jobbspråk i det nationella projektet Delegationen för unga och nyanlända i arbete (DUA) kan komma att påverkas, synergier och samarbeten med vuxenutbildningen, gymnasieskolan, Integrationsverksamheten och Barn och Ungdomsförvaltningen kan komma att försvåras och skapa en mer splittrad verksamhet.

Arbetslivsresurs AR AB har inte uppvisat hur de ämnar att skapa större medvärde eller driva verksamheten med mindre budget än vad Kultur och utbildningsnämnden gör idag.